

KURJER WILENSKI

Rok V.

NIEZALEŻNY ORGAN DEMOKRATYCZNY.

Nr. 186 (1233)

JUTRO OTWARGIE

Zarząd Restauracji „St. Georges“

Restauracja czynna będzie w salach dolnej i górnej.

zawiadamia, że w okresie Targów Północnych i Wystawy Roln.-Przemysłowej w Wilnie Restauracja czynna będzie w salach dolnej i górnej. Podczas obiadów i kolacyj przygrywać będą dwa zespoły koncertowe.

Z życia Cerkwi Prawosławnej w Polsce.

W ostatnich czasach jesteśmy świadkami bardzo żywej i bardzo intensywnej działalności naczelnej hierarchii Cerkwi prawosławnej w Polsce. Dobrze zazwyczaj poinformowane źródła agencji donoszą, że metropolita Djonizy osłagnał „porozumienie“ w całym szeregu niezwykle doniosłych spraw w organizacji Cerkwi polskiej, że zamierza metropolita Djonizy i Sobór Biskupów zwołać na jesieni roku bieżącego polski Sobór prowincjonalny, że ta sama władza cerkiewna czyni starania co do powiększenia istniejącej ilości diecezji prawosławnych w Polsce, że mianowała dwóch nowych arcybiskupów: grodzieńskiego i poleskiego dotąd będących biskupami, że zarządziła opracowanie, w poręczonym zakresie, poszczególnym diecezjom projektu statutu wewnętrznego ustroju Cerkwi w Polsce i t. d. i t. d.

To są sprawy z dziedziny ustroju i organizacji Cerkwi doniosłości pierwszorzędnej, a zaktualizowane obecnie przez Głową Cerkwi Prawosławnej w Polsce.

Istnieje też silny ruch i od dołu. Raz po raz dowiadujemy się o rozroście prawosławia w b. Galicji, gdzie całe wsie doniedawna unickie przechodzą na prawosławie. Nie są to sporadyczne wypadki, ale, jak można wnioskować, zorganizowany ruch, poparty od góry i kierowany przez władzę cerkiewną.

Wszystkie te objawy świadczą wymownie, że władze cerkiewne porzuciły dotychczasowe bierne stanowisko w sprawie ustroju wewnętrznego i położenia prawnego Cerkwi Prawosławnej w Polsce i rozpoczęły bardzo aktywną działalność.

Aktywność tę podkreślamy z całym naciskiem, gdyż wykazany przez władze cerkiewne pośpiech rażąco odbija od dotychczasowej bierności w tych sprawach hierarchii cerkiewnej.

Dość powiedzieć, że najbardziej zaangażowane doniedawna sprawy jak stosunki wzajemne Ukraińców wyznania prawosławnego i metropolity pozostawiały bardzo wiele do życzenia i istniejący na tem tle antagonizm bynajmniej nie pochodził ze strony wyłącznie ukraińskiej. A teraz nagle władze cerkiewne rozgłaszają *urbi et orbi*, że pomiędzy przedstawicielami ludności ukraińskiej, nie wyłączając najbardziej radykalnych w poglądach na ustrój odrębny cerkwi ukraińskiej w Polsce, a metropolitą osiągnięto całkowite porozumienie, a co więcej, ludność ukraińska nie tylko rzekomo nie żąda już biskupa — Ukraińca na Wołyniu, ale prosi metropolitę Djonizę o zachowanie dla niego diecezji wołyńskiej. Jakże ciekawe byłoby kulisy tej nagle zainscenizowanej zmiany poglądów i nastrojów.

A oto inny przykład nagłego zwrotu. Przed sześć z górą lat hierarchia cerkiewna rządziła autokratycznie Cerkwią Prawosławną w Polsce, wzorując się na synodalno-konsystorskim ustroju Cerkwi w Rosji — aż tu nagle dowiadujemy się, że metropolita

dąży do zwołania jeszcze na jesieni roku bieżącego polskiego Soboru Prowincjonalnego.

Taka Instytucja jak Sobór Prowincjonalny jest epokomem zazwyczaj wydarzeniem w życiu Cerkwi wschodniej tembardziej, że Cerkiew rosyjska, do której należała przed wojną i Cerkiew polska, przez mocą poddana Moskwie, nie miała od czasów Piotra Wielkiego ustroju sobornego i dopiero sobór moskiewski 1917—18 roku usiłował bezskutecznie wskrzesić dawny ustrój Cerkwi.

Z tym stanem rzeczy — bezsoborowości w ustroju Cerkwi — godził się dotąd metropolita Djonizy, pozostający u steru władzy cerkiewnej od pięciu lat, i dopiero teraz zdecydował się, i to w ciągu kilku miesięcy, zwołać sobór polski.

Sobór Prowincjonalny jest w ustroju Cerkwi najwyższą władzą: prowadzącą, sądową i kontrolującą. Zwołanie takiego soboru powinno zazwyczaj poprzedzać gruntowne jego przygotowanie i równie gruntowne opracowanie programu jego prac. Tymczasem widzimy, że w życiu Cerkwi polskiej jest cały szereg spraw dotąd nieuregulowanych, a które mogą być wyrównane drogą rozporządzeń administracyjno-kościelnych władzy cerkiewnej w porozumieniu z Rządem. Dość wymienić nieliczne dotąd parafie na Wołyniu, tarcia narodowościowe na tle „polityki personalnej“ metropolii prawosławnej i t. d. Otóż wyrównanie tych niedomagań powinno poprzedzić Sobór Prowincjonalny.

Niewątpliwie sobór taki może stać się niezwykle pożytecznym, z punktu widzenia państwowego, wydarzeniem w życiu polskiej Cerkwi, jeżeli zdoła w odpowiednio poważnej atmosferze uregulować ustrój wewnętrzny Cerkwi. Zawsze twierdzić będziemy, że sobór taki może dodatnio wpłynąć na uregulowanie ostateczne tak szeroko poruszanej i dyskutowanej, z punktu widzenia prawnego i kanonicznego, sprawy autokefalii polskiej. Zapewne z punktu widzenia państwowego i cerkiewnego jest ta sprawa uregulowana i nie może podlegać dyskusji. Jednakowoż uchwała soboru zamknęła możliwość takiej dyskusji ze strony wrogów autokefalii polskiej.

Pośpiech w pracy nad zwołaniem soboru i opracowaniem statutu nie jest niczym uzasadniony. Są to sprawy, które wymagają głębokiego opracowania i wpłyną decydująco na położenie Cerkwi w Polsce. Gruntowne studia historyczne i wyciągnięcie tradycyjnych form i zwyczajów Cerkwi Grecko-Wschodniej w Rzeczypospolitej przedrozbiorowej powinny cechować pracę, związaną z temi zagadnieniami. Stąd pośpiech władzy cerkiewnej nie jest zrozumiały.

Wszystkie poruszone tu zagadnienia z życia Cerkwi Prawosławnej w Polsce posiadają duże znaczenie dla państwa i powinny być realizowane przy najbliższym zainteresowaniu odpowiednich czynników państwowych. Skądinąd wiemy, że w czasach ostatnich władze państwowe dokonały sze-

Cyrk „SKALA“ ul. Wileńska 42 (b. Maneż)

Dziś w piątek 17 sierpnia r. b. Uroczyste otwarcie Cyrku **walk zapaśniczych** Pierwszorzędne atrakcje krajowe i zagraniczne oraz Wielki Międzynarodowy Turniej o mistrzostwo i nagrody 12000 zł. Na czele turnieju 3-ich asów zapaśnictwa: Aleksander GARKAWIENKO, Karol NOWINA-SZCZERBIŃSKI, Izaak HELCZER i inne. Szczegóły w afiszach i programach. — Początek przedstawienia o godzinie 8-iej wieczorem. Początek walk o godz. 10-iej wieczorem. — Bilety od 1—5 zł. w kasie cyrku.

Lecznica Położniczo-Ginekologiczna

DOKTORÓW **Giecowa, Siedlisa, Gawrońskiej, Kopatto i Papa** MAŁA POHULANKA Nr 19, została otwarta dnia 11-go sierpnia r. b.

Sytuacja w Jugosławii.

Aresztowania wśród Macedończyków

WIEDEŃ, 16 VIII (Pat). Do dzienników wiedeńskich donoszą z Sofji, że Rada Ministrów na wczorajszym posiedzeniu przyjęła do wiadomości sprawozdanie ministra spraw zagr. Burowa co do demarche Anglii i Francji. Rada Ministrów akceptowała zachowanie się ministra spraw zagranicznych. Policja rozpoczęła już rewizje i perustracje Macedończyków. Kilka osób zostało aresztowanych i odstawionych na prowincję, gdzie pozostawać będą pod surowym nadzorem policyjnym. Pomiędzy aresztowanymi znajdują się również dwaj wybitni działacze, których nazwiska trzymane są w tajemnicy.

Żądanie rozwiązania organizacji macedońskiej

WIEDEŃ, 16 VII (Pat). Dzienniki donoszą z Sofji, że dyplomatyczni przedstawiciele Anglii i Francji podjęli u rządu bułgarskiego wspólne kroki, w sprawie rozwiązania organizacji macedońskiej. Mocarstwa zalecają rządowi bułgarskiemu, aby wystąpił przeciwko tej organizacji przy użyciu wszystkich rozporządzalnych środków, zanim ta organizacja znowu się nie wzmacni. Nota domaga się aresztowania przywódców organizacji macedońskiej i udzielenia rządowi bułgarskiemu, aby porozumiał się z rządem jugosłowiańskim co do skutecznej obrony granicy, celem zapobieżenia nielegalnym jej przekroczeniom.

Po ratyfikacji traktatu nettuńskiego — manifestacja.

RZYM, 16 VIII (Pat). Agencja Stefania donosi, że grupa młodzieży jugosłowiańskiej w Spline urządziła wrogą manifestację przed kawiarnią, gdzie znajdowali się konsul i wice-konsul włoski. Jeden z manifestantów rzucił krzesło, raniąc lekko wice-konsula w ramię. Pośpiech w Bielogrodzie otrzymał polecenie przedstawienia formalnego protestu i żądania zadość uczynienia.

Trocki w Berlinie?

BERLIN, 16 VIII (Pat). W związku z doniesieniem jednej z tutejszych agencji prasowych o przybyciu Trockiego do Berlina, korespondent berliński „Chicago Tribune“ potwierdza, że wczoraj widział i poznał Trockiego w Berlinie w chwili, kiedy tenże wsiadał do zakrytego samochodu. Korespondent dowiaduje się, że Trocki wyjechał do Niemiec z wiedzą i zezwoleniem władz sowieckich i ma zamiar zająć się tu swoimi pracami publicystycznymi.

Przed wyjazdem jednak musiał złożyć uroczyste przyrzeczenie, że nie będzie podejmował zagranicą żadnej akcji, skierowanej przeciwko Sowietom. Polska Agencja Telegr. nie otrzymała potwierdzenia tej wiadomości.

BERLIN, 16 VIII (Pat). Jak należało przewidywać sensacyjna wiadomość o rzekomym pobycie Trockiego w Niemczech, którą rozpowszechnił dziennik „Chicago Tribune“ okazała się czczym wymysłem, co stwierdza oficjalny komunikat tutejszej ambasady sowieckiej, pokreślający jak najdobitniej, że Trocki znajduje się nadal na wygnaniu w środkowej Azji. Znamieniem jest, że mimo rozpowszechnienia tej wiadomości, żadne z poważniejszych pism berlińskich wiadomości tej nie zamieściło, natomiast, podały ją nic nie znaczące pismka nacjonalistyczne.

regu posunięć w sprawie Cerkwi polskiej, zmierzających do przyśpieszenia uregulowania ustroju wewnętrznego Cerkwi i położenia prawnego jej w państwie. Jeżeli obecna akcja czynników kierowniczych Cerkwi idzie po linii ustalonych dezyderatów Rządu — oczekiwac należy, że krótki

Dzień polityczny.

P. minister Komunikacji inżynier Aljons Kühn wyjechał dnia 17-go b.m. na dwudniową podróż inspekcyjną do Wilna w towarzystwie dyrektora departamentu budowlanego Ministerstwa Komunikacji Cichanowieckiego i sekretarza osobistego Rożałowskiego. P. minister dokona inspekcji całego okręgu wileńskiej dyrekcji P. K. P. wraz ze stacjami granicznymi polsko - sowieckimi, zwiedzi główną stację graniczną Stołpce, przez którą przechodzą pociągi międzynarodowe, łączące zachód z Dalekim Wschodem. P. minister wyjechał z powrotem do Warszawy z niedzielę dnia 19-go b. m.

Jak się dowiadujemy w Wileńskiej Dyrekcji Kolei Państwowych p. minister Komunikacji inżynier Kühn wyjechał z Warszawy dnia 17-go b.m. specjalnym pociągiem o godzinie 8 min. 30 rano, zatrzyma się w Łapach, by odbyć inspekcję tamtejszych wielkich warsztatów kolejowych, następnie pojadzie przez Białystok, Grodno do Wilna, gdzie spodziewany jest w piątek wieczorem o godz. 19-tej.

W sobotę dnia 18-go b. m. p. Minister Kühn weźmie udział w otwarciu Targów Północnych, i w ciągu tego dnia odbędzie konferencję w Dyrekcji Kolei Państwowych, poczem w nocy z soboty na niedzielę wyjechał do Stołpców. Dalsza podróż inspekcyjna p. ministra pojedzie ze Stołpców przez Baranowicze, Łuniniec i Pińsk do Brześcia. W nocy z niedzieli na poniedziałek odbędzie p. minister podróż powrotną do Warszawy.

Onegdaj odbyło się w Warszawie końcowe posiedzenie Kongresu Prawa Międzynarodowego. Posiedzenie uświetniło tydzień prac wielkiej liczby delegatów zagranicznych i polskich, spośród których należy wymienić przede wszystkim profesorów: Makowskiego, Babińskiego, Cybichowskiego, Konica i Rappaporta. Ostatnia sesja objęła sprawozdanie sekcji ekstradycji, prawa wojny, konfliktów prawnych, zakażanego handlu, arbitrażu handlowego, kodyfikacji, znaków ochronnych, prawa lotniczego i t. d. Na przyszły rok wpłynęło dodatkowo zaproszenie odbycia kongresu w Hiszpanii.

Do Krakowa przybyła wycieczka wyższych oficerów szkoły sztabu generalnego armii rumuńskiej. W wycieczce bierze udział kilkunastu wojskowych, którzy w towarzystwie oficerów zwiedzą zabytki Krakowa. Goście zabawią w Krakowie 2 dni, w ciągu których zwiedzą również saliny w Wieliczce.

Towarzystwo polsko-węgierskie w Budapeszcie zorganizowało w szeregu miejscowości obchody z okazji 8-aj rocznicy bitwy pod Warszawą. Towarzystwo uchwaliło wysłać depeszę do Marszałka Piłsudskiego z wyrazami hołdu.

Dnia 14-go b. m. zastępujący bawiacego na urlopie prezesa Rady Ministrów — minister Moraczewski wyjechał na urlop wypoczynkowy, funkcję zaś premiera przekazał ministrowi Skarbu, Gabrielowi Czechowiczowi.

We wszystkich ministerstwach wrogą pracą nad zestawieniem budżetów na rok 1928/29. Ministerstwo Skarbu zażądało od poszczególnych ministerstw przedłożenia choćby ryczałtowych sum budżetowych do końca bieżącego tygodnia, tak, aby w ciągu następnego kilku dni można było zestawić budżet dla całego państwa.

Życie gospodarcze.

Wystawa Wołyńska a Targi Wileńskie.

Przybyły do Wilna na Targi Północne prezes komitetu Wystawy Wołyńskiej p. Działowski-Gintowt udzielił na naszą prośbę następujących informacji o Wystawie Wołyńskiej.

Przed ogólnym przeglądem sił gospodarczych Polski na Powszechnej Wystawie w Poznaniu społeczeństwo polskie na Ziemach Wschodnich pragnie zobaczyć całościowo kilkunastoletniej pracy gospodarczej i społecznej na terenach, tak niedawno jeszcze dotkniętych w wysokim stopniu zniszczeniami wojennymi. Jak tu w Wilnie, stolicy Północnych Ziem, tak samo i na Południu w Łucku zaistniała wprost konieczność urzędowania lokalnej rewji naszych sił pokazania obecnego poziomu kultury rolniczej i przemysłowej kraju, podsumowania dotychczasowych wysiłków twórczych, ujawnienie błędów i niedostatków, by przyspieszyć zakończenie dzieła odbudowy, wyświetlić wszelkie możliwości niehamowanego rozwoju gospodarczego i pobudzić szerokie warstwy społeczeństwa do bardziej intensywnej pracy twórczej.

Pomimo bezpośrednich praktycznych korzyści wyniku generalnego przeglądu wszystkich działów produkcji naszych ziem, jak to ożywienie stosunków handlowych oraz ogólnie wzmocnienie tempa przedsiębiorczości i gospodarczej i przyrostu potencjalnych zasobów gospodarczych, bezsprzecznie komitetowi wystaw lokalnych przysłużyła głębsza idea.

Wzmocnienie poczucia pewnej siły i uzdrowienia moralnego nastroju. Duch czasu — regionalizm — ustala wytyczne, wspólne prawa, wspólne interesy dla czynników przedtem rozbieżnych w swych poczynaniach. Konsolidując poszczególne odłamy społeczeństwa w pracy gospodarczo-twórczej przyczyniamy się i do konsolidacji społecznej, do utrwalenia bardziej pozytywnych form wywalczania lepszego jutra zjednoczonym frontem wszystkich państwo-myślących czynników. To też tak w Wilnie jak i w Łucku do wystawy rolniczo-przemysłowej inicjowanej początkowo przez czynniki gospodarcze dodano wystawy regionalne, jako samą wysiłków szerszego społeczeństwa.

Wołyńska Wystawa Rolniczo-Przemysłowa, która odbędzie się w dniach 1-7 września r. b. oprócz działów produkcji roślinnej (sekcje: nasienne, maszyn i narzędzi roln., przemysłu rolnego, chmielarstwa, tylniarstwa i przemysłu spożywczego) i produkcji zwierzęcej (hodowli koni, bydła, trzody chlewnej, drobiu i hodowli ryb) — przedstawia istotny stan potrzeb melioracyjnych, drogowych, budowlanych, polarnictwa, leśnictwa, łowiectwa, ogrodnictwa, pszczelarstwa, spółdzielczości kredytowej, spożywczej i mleczarsko-jajczarskiej, rzemiosła, wyrobów ludow., sanitarii, weterynarii, opieki społ., szkolnictwa i in. Specjalna sekcja samorządowa zobrazuje cało-

kształt prac samorządu wiejskiego i miejskiego. Sekcja historyczno-etnograficzna przedstawi swe zbiory jako zaczątek regionalnego muzeum wołyńskiego. Sekcja ekonomiczna tworzy specjalny dział pod nazwą „Udział Wołynia w życiu gospodarczym Państwa”. Sekcja wiedzy rolniczej wykaże stan szkolnictwa rolnego.

Organizacje rolnicze, bank rolny, urząd ziemski, dyrekcja lasów państwowych i in. dadzą na wystawie sprawozdanie z dotychczasowej swej działalności. Specjalną uwagę zwrócono na statystykę, która w różnych działach będzie bogato przedstawiona za pomocą tablic statystycznych i wykresów, by każdy zwiedzający mógł się zapoznać z żywotnością poszczególnych organizacji, zorientować się, jakie rezultaty osiągnięto w różnych dziedzinach i ocenić ogrom dokonanej w ciągu lat ostatnich pracy zarówno gospodarczej jak i społecznej.

W dniu 2 września jest oczekiwany w Łucku Pan Prezydent Rzeczypospolitej, w dniu tym będzie poświęcony hangar lotniczy imienia Prezydenta Mościckiego, odbędzie się dożynki wołyńskiej młodzieży wiejskiej, zlot harcerstwa, przegląd organizacji przysposobienia wojskowego i wychowania fizycznego, wyścigi konne, konkursy myśliwskie, orkiestr i chórow, konkursy zaprzęgów konnych luksusowych i wiejskich. Podczas trwania wystawy urządzane będą codziennie pokazy narzędzi rolniczych w pracy oraz zostanie wygłoszonych w kilku lokalach kilkadziesiąt odczytów ze wszystkich dziedzin życia gospodarczego. W ten sposób wystawa wykona poważne zadanie dydaktyczne, będąc jakby skróconą szkołą rolniczą i ogólnokształcącą dla kilkunastu tysięcy rolników, których zbierają na wystawę zorganizowane we wszystkich powiatach Wołynia „Powiatowe Komitety Popierania Wystaw”.

W dniu 4-go września po otwarciu Targów Lwowskich mają przybyć ze Lwowa osobnym pociągiem wycieczki sfer przemysłowo-handlowych, akademickie i in. Wycieczki te po raz pierwszy wykorzystują bezpośrednie połączenie Lwowa z Łuckiem przez niedawno otwartą nową linię kolejową Stojanów — Sienkiewiczówka.

Zawszeżmiar wskazanem jest zorganizowanie przez Komitet Pierwszych Targów Północnych i Wystawy Wileńskiej większej wycieczki z Wilna, która specjalnym pociągiem mogła zwiedzić Pierwszą Wystawę Wołyńską, zaś z Łucka przejechać do Lwowa na Targi — osiągając w ten sposób wielki cel gospodarczy i kulturalnego zbliżenia się Ziemi Północno-Wschodniej z Południowami. Wycieczkę taką należałoby zorganizować do dnia 3 września, kiedy zostanie zakończona wystawa inwentarza żywego.

włącznie. Zakres działania tego urzędu obejmie: 1) w dziale pocztowym przyjmowanie wszelkiego rodzaju przesyłek, poczty listowej i paczkowej, 2) w dziale telegraficznym przyjmowanie telegramów, 3) w dziale telefonicznym przeprowadzanie rozmów miejscowych i międzymiastowych

Kto przybywa na Targi.

Jak się dowiaduje Polska Agencja Telegraficzna, do tej pory (16 b. m. godz. 20-ta) zapowiedzieli przyjazd swój na uroczyste otwarcie Targów Północnych, Wystawy Rolniczo-Przemysłowej i Wystawy Regionalnej w sobotę dnia 18 sierpnia następujący przedstawiciele rządu: minister reform rolnych prof. dr. Witold Staniewicz, minister komunikacji inż. Alfons Kühn (ministra spraw wewnętrznych, jak wiadomo, reprezentować będzie na specjalne jego życzenie p. wojewoda Władysław Raczkiewicz), wiceminister spraw zagranicznych dr. Alfred Wysocki, wiceminister przemysłu i handlu Doleżał, wiceminister spraw wojskowych generał Konarzewski, dyrektor departamentu Ministerstwa Robót Publicznych Opolski, dyrektor departamentu Ministerstwa Rolnictwa Czekanowski, naczelnik wydziału Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej Wojnarowski i prezes Państwowego Banku Rolnego prof. Severyn Ludkiewicz.

Program otwarcia Targów.

Program otwarcia Targów Północnych, Wystawy Rolniczej i Wystawy Regionalnej w Wilnie w dniu 18 sierpnia 1928 w sobotę przedstawia się jak następuje:

Godzina 8 rano: powitanie przedstawicieli rządu i przybyłych gości na dworcu wileńskim.

Godz. 8.45 nabożeństwo w Bazylice, celebrowane przez Metropolitę ks. Arcyb. Jąbrykowskiego.

Godz. 10 przed poł. Otwarcie Targów Północnych, Wystawy Rolniczej i Wystawy Regionalnej.

Godz. 12 min. 30 w południe: Śniadanie, wydane przez prezydenta miasta i Komitet Targów Północnych w Klubie Szlacheckim.

Godz. 4 popołudniu wycieczka osób zaproszonych na otwarcie Targów parowcami do Werek.

Godz. 8 wieczór uroczyste przedstawienie w teatrze Reduta. Odegrany będzie „Fircyk w złotych” z dyrektorem Osterwą w roli tytułowej.

Godz. 10 wieczór raut wydany przez p. wojewodę w salach Pałacu.

— Strój na raucie i na przedstawieniu. Proseni jesteśmy o zamieszczenie, że na raucie u p.wojewody oraz na przedstawieniu w Reducie w dniu otwarcia Targów obowiązuje strój wieczorowy.

Giełda warszawska z dn. 16 VIII b r

DEWIZY:	
Dolary	8,90—8,92
Belgia	124,02—123,71
Holandja	357,60—357,70
Kopenhaga	238,05—238,65
Leny	43,27 ^{1/2} —43,17
Nowy-Jork	8,90—8,88
Pariz	34,82—34,74
Praga	26,34—26,36
Szwajcaria	171,62—172,19
Stokholm	238,58—239,18
Wiedeń	125,72—125,41
Włochy	46,64—46,48
marka niemiecka	212,33

Prace regionalne Jedynki.

Obrazy Grupy Parlamentarnej z udziałem prezesa Sławka.

W Białymstoku odbył się zjazd Parlamentarnej Grupy Regionalnej Bezpartyjnego Bloku „Współpracy z Rządem”. W zjeździe wziął udział przybyły specjalnie z Warszawy prezes Klubu B. B. — poseł Sławek, oraz wojewoda białostocki p. Kirst. Zagaił zjazd przewodniczący Grupy senator Roman, który zorientował prezesa Klubu o stanie part. B. B. na terenie woj. białostockiego. Prezes Sławek udzielił w toku obrad wskazówek, dotyczących prac organizacyjnych, przyczem szczególnie nacisk położony na konieczność dalszego organizowania powiatowych rad społeczno-gospodarczych, jako ciał opiniodawczych Regionalnej Grupy Parlamentarnej. Tegoroczna odbyła się konferencja urzędników władz administracji politycznej, na którą wojewoda Kirst zaprosił grupę posłów i senatorów. Poza sprawami ogólnymi Grupa Regionalna przedyskutowała sprawy odbudowy, melioracji, przemysłu ludowego i oświaty pozaszkolnej, by moc w tych dziedzinach przysiąc realnie z pomocą ludności woj. białostockiego.

Ścisła współpraca z regionalnymi kołami B. B.

Grupa Parlamentarna B. B. woj. Inowrocławskiego rozwija intensywnie swą działalność. Ostatnio przystąpiono do organizacji powiatowych komitetów B. B., powołując do komitetów przedstawicieli różnych stronnictw i zreszta społecznych. Zebranie takie odbyło się w Lidzie z udziałem posła Łojki. Po dłuższym przemówieniu, w którym pos. Łojko podkreślił znaczenie i potrzebę nawiązania ścisłego kontaktu społeczeństwa miejscowego z regionalnym kołem poselskim w Nowogrodzie oraz charakterystyczny ujemny działalność partii politycznych na terenie Sejmu, zebrani wyrazili swą zgodę na utworzenie wspólnymi siłami powiatowego komitetu B. B., którego przewodniczącym obrany został dr. Sopoćko, sekretarzem prof. Kozicki, zastępcą przewodniczącego ławnik Januszewski.

Z OSTATNIEJ CHWILI.

Marszałek Piłsudski wyjeżdża do Rumunii.

Około 20 bm. jak już donosiliśmy powrócił z urlopu do Warszawy p. premier Bartel. Należy się spodziewać, że nie wcześniej jak po powrocie p. premiera, a więc w końcu bm. wyjeździe na zapowiadzaną kurację do Rumunii Marszałek Piłsudski.

Przed wyjazdem załatwi szereg spraw bieżących, dotyczących resortu wojskowego, przeprowadzając narady z ministrem Zaleskim. Wreszcie po powrocie premiera Bartla odbędzie z nim konferencję, poświęconą sytuacji politycznej wewnątrz państwa.

Sowiety ciągle wężą niebezpieczeństwo.

MOSKWA, 16 VIII. (Pat). Agencja Tass: Omawiając przemówienie Marszałka Piłsudskiego wygłoszone na zjeździe legionistów „Izwiestja” podkreślają: Korzystając z błędów rządu litewskiego Polska usiłowała przekonać cały świat, że jest zagrożona przez atak litewski i że będzie ona być może zmuszona w następstwie tego podjąć „środki obrony”. W przeddzień zjazdu wileńskiego ustalono zostało całkowite niepowodzenie tej akcji polskiej. W tych warunkach rząd polski woli naturalnie czekać na bardziej pomyślny moment, aby załatwić swój spór z Litwą.

Zapewniając sobie poparcie Anglii i Francji Polska sądzi niewątpliwie, że w wyniku narad nad sprawą konfliktu polsko-litewskiego w Genewie będzie pomyślna atmosfera, której obecnie nie ma. Mowa Marszałka Piłsudskiego nie stwarza nowej fazy w stosunkach polsko-litewskich. Stosunki te są nadal naprężone wywołując niebezpieczeństwo jak najpoważniejszych komplikacji. To, nad czym Marszałek Piłsudski przeszedł w milczeniu, powiedział gen. Rydz-Śmigły.

Wojownicze przemówienie tego ostatniego, jak również rezolucja kongresu, który zamienił się w wielką manifestację wojskową ujawniły niebezpieczne tendencje agresywne, charakteryzujące stanowisko kół decydujących o losach państwa polskiego. Jeżeli tendencje te, kończą „Izwiestja”, nie ujawniły się w Wilnie w całej pełni, jeżeli „tajemnica Marszałka nie została tam jeszcze odsłonięta”, to stało się to ze względów niezależnych od tych, którzy sądzą, że „ich marsz nie jest jeszcze zakończony”.

Niemcy podpiszą pakt Kelloga.

BERLIN, 16 VIII. (Pat). „Berliner Tageblatt” donosi, że wczoraj wieczorem powrócił z Oberhofu, gdzie przebywa minister Stresemann sekretarz stanu w urzędzie spraw zagranicznych von Schubert. Dotąd nie ustalono jeszcze, kiedy wysłana zostanie odpowiedź rządu niemieckiego na zaproszenie na uroczystość podpisania paktu Kelloga. Dziennik wyraża przypuszczenie, że stanie się to w ciągu dnia jutrzejszego. W każdym razie odpowiedź będzie zawierała zgodę na zaproszenie.

Wieści i obrazki z kraju.

Zbrojny napad rabunkowy.

Onegdaj na pograniczu polsko-sowieckim w pobliżu wsi Hejnówki na odcinku granicznym Dębokwicze na przejeżdżających szosą handlarzy zbożem Lińszycy i Grypszejna dokonano zuchwałego napadu rabunkowego. Bandyci w liczbie 3-ch pod groźbą rewolwerów zażądali wydania pieniędzy i biżuterji, a po dokonaniu rabunku salwowali się ucieczką.

Powiadomione o napadzie władze bezpieczeństwa wszczęły energiczne dochodzenie, zarządzając natychmiastowy pościg, który doprowadził do zetknięcia się z kilku bandytami w okolicach wsi Horszecze. Bandyci stawili zbrojny opór. Mimo to jeden z nich został ujęty; jest to niejaki Władysław Hrodzko, który w ogniu krzyżowych pytań przyznał się do udziału w napadzie.

Współtowarzysze jego zdołali zbiec. Poszukiwania trwają.

Polsko-sowiecka konferencja parytytowa.

Onegdaj w rejonie W. Chutor odbyła się parytytowa konferencja polsko-sowiecka. Ze strony polskiej w konferencji udział brali przedstawiciele miejscowych władz administracyjnych i wojskowych. Na konferencji uzgodniono postępowanie w sprawie wydawanych na czas żniw granicznych przepustek rolnych.

Na skutek osiągniętego porozumienia przepustki rolne nadal będą przedłużane bez specjalnego uprzedniego komunikowania się granicznych władz polsko-sowieckich.

KRONIKA LIDZKA.

— Związek Oficerów Rezerwy. Na odbytem onegdaj w Lidzie zebraniu oficerów rezerwy, uchwalono założyć Związek Oficerów Rezerwy w Lidzie.

Prezesem związku został dr Sopoćko.

— Założenie spółdzielni szewskiej. Staraniem miejscowych szewców została w Lidzie utworzona spółdzielnia szewska, na której czele stanął p. Baran.

KRONIKA ŚWIECIAŃSKA.

— Gł. komendant P. P. płk. Maliszewski w Świeciance. Wczoraj bawił w Świeciance komendant główny płk. Maliszewski i po chwilowym zatrzymaniu się wyjechał w kierunku Turmont na inspekcję, po powrocie z Turmont p. płk. Maliszewski był przyjmowany przez p. starostę Mydlarza w kasynie.

— Chuligan i korespondent „Dziennika Wileńskiego” w jednej osobie. W dniu wczorajszym w godzinach wieczornych chuliganerja świeciańska pod wodzą znanego w Świeciance chuligana, korespondenta „Dziennika Wileńskiego” A. Szułca, który został postawiony w stan oskarżenia za wybiecie wszystkich sztyw w dwóch żydowskich synagogach świeciańskich — dokonała karygodnego napadu na niejakiemu Pietkiewicz, bijąc go do krwi pałkami. W tej sprawie policja świeciańska prowadzi dochodzenie.

— Janiska z przeniesieniem siedziby starostwa. Wczoraj odbyło się posiedzenie Rady gminnej w Janiskach pow. świeciańskiego, na którym postanowiono wstrząc staranie w kierunku przeniesienia siedziby starostwa ze Starych do Nowych Świeciance.

KRONIKA GRODZIENSKA.

— Ewangelicka Rada Wyznaniowa. Dr Higier i dyr. Hogendyk wystąpili z Rady Wyznaniowej Ewangelickiej. Na ich miejsce zostali wybrani pp. Rudolf Klemm i Ernest Szeps.

— Wiece dożynkowe złożą P. Prezydentowi Rzeczypospolitej specjalne delegacje Kół Młodzieży Wiejskiej w Hożej i Kamionce pow. grodzieńskiego na uroczystych dożynkach w Spale.

— Konfiskata. Sąd Okręgowy w Grodnie zatwierdził konfiskatę tygodnika „Grodner Sztym” za artykuł p. t. „Nowy Duch”. Tygodnik jest organem miejscowej organizacji Bundu.

— Lechia. Zorganizowany w r. b. policyjny klub sportowy „Lechia” posiada sekcję wioślarską. Ta jednak nie ma dotychczas ani jednej własnej łodzi sportowej. Zarząd czyni starania o uzyskanie środków na nabycie łodzi.

— Wybory do żydowskiej gminy wyznaniowej w Grodnie dła wyniki następujące.

Bund — 3 mandaty, lista bezpartyjna narodowa — 2, przedmieścia — 2, właściciele nie-

rozumności — 1, ortodoksi — 3, przedstawiciele „Sobódi” — 2, Szurim — 1, Poalej-Sion — 1, drobni kupcy — 1, rzemieślnicy — 2.

KRONIKA MOŁODECZAŃSKA.

— Powrót starosty z urlopu. W dn. 15 b. m. powrócił z czterotygodniowego urlopu wypoczynkowego starosta mołodeczański p. Jan Pietkowski.

KRONIKA BRZEŃSKA.

— Wyjazd pani kontrolerowej na wywczas. Donoszą nam z Brześcia, że przydelegowany tam z Wilna kontroler kolejowy p. Skwarzenko-Skwarzewski w celu udogodnienia podróży swej żonie wysłał z Brześcia do Wilna salonowy wagon Nr 173, który po 2 dniowym postoju dla ulokowania żony i syna w dniu 21 lipca r. b. pośpiesznym pociągiem Nr 108 odjechał do Gdyni. Jeżeli obliczymy skromnie własny koszt przebiegu wagonu tylko po 20 gr. za osio-kilometr 3-ch osiowego wagonu, to wyniesie on 1400 zł. Wilczając inne koszty, jak utrzymanie konwojanta, pościel i t. d. podróż p. kontrolerowej wyniesie górą 2000 zł., a przecież nie była to podróż służbowa.

Niezależnie od tego p. kontroler będąc w delegacji od kilku miesięcy zamieszkuje również w salonie i pomimo pobierania diet nic za to nie płaci, a przecież na to są gościnne pokoje.

Może i w tę sprawę wejrzy Wil. Dyrekcja Kolejowa.

KRONIKA TROCKA.

— Samobójstwo młodej matki. W nocy z 13 na 14 bm. Tarawiczka Helena, zam. w msj. Waka gm. trockiej będąc w stanie chwilowego rozstroju psychicznego z powodu śmierci nowonarodzonego dziecka, popełniła samobójstwo przez utopienie się w stawie. Zwłoki wydobyto.

— Samobójstwo. 13 bm. we wsi Andrzejewo gm. żodziskiej, pow. wilejskiego, zastrzelił się Bolesław Błażko. Przyczyna nieustalona.

Togi dla sędziów.

W projekcie budżetu Ministerstwa Sprawiedliwości na rok 1929/30 wstawiono kredyty na zakupienie tog dla sędziów. Tog tych jednak nie dostaną wszyscy sędziowie odrazu, lecz najpierw sędziowie Sądu Najwyższego, następnie Apelacyjnego, potem Okręgowych i tak aż do sądów pokoju. Chodzi o to, żeby wydatek, wynoszący około 3 mil. zł., nie był jednorazowy, lecz rozłożony na raty. Z chwilą wprowadzenia tog w sadownictwie, zostaną one też wprowadzone przez rady adwokackie w adwokaturze.

Rozmaitości.

— Rekord wysokości na aparacie bezsilnikowym. Dnia 6-go b. m. austriacki lotnik Bronfeld zdobył rekord wysokości lotu na samolocie bezsilnikowym, żaglowym. Utrzymał się on w ciągu 3 i pół godzin w powietrzu, osiągając wysokość 540 metrów i pobit tem samym ustanowiony poprzednio przez pruskiego nauczyciela ludowego rekord wysokości 420 metrów.

Targi Północne.

— Biuro mieszkaniowe na dworcu kolejowym. Z dniem wczorajszym na dworcu kolejowym uruchomione zostało specjalne biuro informacyjno-kwaterunkowe dla przybywających na Targi Północne zamlejszczych gości.

— Przed otwarciem Targów Północnych. W związku z otwarciem Targów Północnych i Wystawy Rolniczo-Przemysłowej w Wilnie wojewoda wileński wystosował do wszystkich starostów okólnik, którym ze względu na wielkie znaczenie gospodarcze i kulturalne wystawy dla województw wschodnich zalecił pp. starostom przygotowanie do zwiedzania wystaw jak najliczniejszych przedstawicieli wszystkich sfer ludności oraz instytucji gminnych.

Wobec powyższego w dniu 18 b. m.

Gzowski zajął 4 miejsce, co również należy uznać za wybitny sukces.

Skoło już piszemy o polskich sukcesach na arenie olimpijskiej nie można przemilczeć o występie naszych bokserów, aczkolwiek nie był on uwieńczony efektywnym zwycięstwem.

Zarówno Glou (waga kogucia), jak i Majchrzycki (waga lekka) Snopek (waga średnia) i Górny (waga półciężka) walczyli ze swymi przeciwnikami jak równi z równymi, wykazując doskonale wyszkolenie techniczne.

Stosunkowo największe sukcesy osiągnęli: Majchrzycki, który w jednej z walk pokonał Węgra Sobokiego i Górny, który znokantował Kanadyjczyka Wolkersa, jednak w dalszych walkach bokserzy nasi zostali wyeliminowani, ulegając swym przeciwnikom na punkty.

Miarą doskonałego wrażenia, jakie zrobili Polacy jest to, że bokserzy nasi otrzymali zaproszenie bezpośrednio po Olimpiadzie na mecz bokserki do Berlina. Również prasa zagraniczna podnosiła kilkakrotnie wybitne walory sportowe polskich bokserów.

Jedynym może rozczarowaniem, jakie nas spotkało na Olimpiadzie było niepowodzenie kolarzy, którzy poodpadali już w ćwierćfinałach i poza 6-m miejscem Langego (w biegu 1000 mtr. ze startu zatrzymanego) nie zajęli żadnego punktowanego miejsca.

Największy stosunkowo zawód sprawiła nam drużyna w 4 km. biegu, na którą stosunkowo najwięcej liczyliśmy, należy

jednak wziąć pod uwagę, że zespół nasz został osłabiony przez wyjazd Szymczyka (z powodu śmierci ojca) i że mieliśmy b. silnych przeciwników. Niczem natomiast nie można usprawiedliwić słabego wyniku naszych kolarzy w szosowym biegu kolarskim na dystansie 165 km., gdzie zostaliśmy bez miejsca niekwalifikowani!

W pływaniu i żeglarstwie udział nasz był minimalny. Są to działy sportu u nas stosunkowo najsłabsze stojące, nie więc dziwnego, że w tych konkurencjach nie odegraliśmy żadnej roli.

Jedyny pływak polski Kuncewicz, który stawał do biegu 100 metr. stylem dowolnym, wyeliminowany został zaraz w pierwszym przedbiegu, osiągając mimo to czas 1:10,8, lepszy od rekordu polskiego.

Parę słów wreszcie wspomnieć wypada o naszej drużynie gimnastycznej.

Zespół polski gimnastyczny złożony z sokołów, a prowadzony przez naczelnika Zw. Sokolego p. Fasanowicza, zademonstrował ćwiczenia wolne, które spotkały się z ogólnym uznaniem. Również ćwiczenia na przyrządach wypadły bardzo dodatnio. Mam wrażenie, że błędem było niezgłoszenie naszej drużyny gimnastycznej w konkursie, gdyż nie była gorszą od wielu innych drużyn.

W klasyfikacji ogólnej narodów zajęliśmy 17-e miejsce (12 pktów), mając za sobą 17 narodów. Napawa to nas jaknajlepszymi nadziejami na przyszłość.

T. Kawalec.

KRONIKA

Piatek 17 sierpnia. Dziś Jacka. Jutro: Agapita. Wschód słońca—3 m. 51. Zachód — 18 m. 57.

METEOROLOGICZNA

Spostrzeżenia Zakładu Meteorologicznego U. S. B. z dn. 16. VIII. b. r. Ciśnienie średnie w milimetrach 762. Temperatura średnia +21°C. Opad w milimetrach—0. Wiatr przeważający zachodni. Północnymu Mgła. Maksimum na dobę +24°C. Tendencja barometryczna: spadek ciśnienia.

OSOBISTE

Przyjęcie u p. wojewody. Onegdaj przed odjazdem do Warszawy p. wojewoda Raczkiwicz udzielił dłuższego posłuchania agronomowi panu Eydrygiewiczowi w sprawie zorganizowania pokazów czyszczenia, sortowania i selekcjonowania nasion na wystawie rolniczo-przemysłowej przy I-ych Targach Rolniczo-Przemysłowych w Wilnie. — Powrót p. wojewody. W dniu 17 b. m. powraca z Warszawy i obejmuje urzędowanie p. wojewoda W. Raczkiwicz. — Powrót z urlopu. Naczelnik Wydziału Administracyjnego p. Włodzimierz Dworakowski przerwał w dniu 17 b. m. urlop wypoczynkowy i objął urzędowanie.

MIEJSKA

Linja autobusowa Zarzecz—Zakret. W dniu dzisiejszym zostanie otwarta nowa linja autobusowa, która zamie kolejną Nr. 4 i która połączy Zarzecz z Zakretem. Kursować będzie na niej narazie 6 autobusów. Na nowouruchomionej linii autobusy będą, poczynając od cementarza Bernardyńskiego w kierunku Zakretu zatrzymując się dalej na następujących przystankach: Rynek Zarzeczny, Młynowa, Róg Zarzeczny, Róg Królewskiej i Św. Anny koło Targów Północnych, Róg Zamkowej i pl. Magdaleny koło Urz. Wojewódzkiego, Róg Wileńskiej i Trockiej Starostwo Grodzkie — Wileńska, Róg ul. Gdańskiej, Za wała, Wielka Pohulanka, Reduta, Urząd Ziemi, Figura św. Jacka, Róg ul. Pro wiantowej, Róg Ścisła i Róg Hożej. — Dzieci polskie z Niemiec zwiedzają Wilno. Przedwczoraj wieczorem przybyła do Wilna wycieczka polskiej młodzieży szkolnej z Niemiec w liczbie 60-ciu dzieci. Wycieczka ma charakter krajoznawczy i zabawi w Wilnie kilka dni. — Działalność Wydziału Opieki Społecznej Magistratu m. Wilna w święte cyfr. Poniżej przytoczone cyfry ilustrują dokładnie z każdym rokiem rozszerzającą się działalność Wydziału Op. Sp. Magistratu m. Wilna. Szczególnie jaskrawo uwidacznia się to w zestawieniu cyfrowym roku 1924 z rokiem ubiegłym. Ogólny budżet Wydziału Opieki Społecznej w roku 1924 wynosił 169 298 zł., z czego subdydia dla instytucji dobroczynnych — 116.000, na przytulni dla starców — 41.800 zł., na pomoc lekarską dla biednych — 1850 zł., na pomoc doradczą dla bezrobotnych — 9644. W omawianym roku budżet opieki społecznej wynosił 3,2 proc. ogólnego budżetu miasta.

W dwa lata później t. j. w roku 1927 budżet wydziału Opieki Społecznej zmniejszył się już do 1.076.355 zł., z czego subdydia dla instytucji dobroczynnych pochłonęła — 478.970 zł., opieka nad matką i dzieckiem — 51.085 zł., miejskie przytulni dla starców — 80.460 zł., obiady bezpłatne — 282.400 zł., pomoc doradczą — 100.020 zł., pomoc lekarską biednym — 75.420 zł. i dom noclegowy — 8.000 zł. W roku tym budżet Wydziału Opieki Społecznej wynosił 10 proc. ogólnego budżetu miasta.

SAMORZĄDOWA

Walka z plagą pożarów. Jak się dowiadujemy, liczne pożary, jakie ostatnio nawiedziły teren województwa wileńskiego — zmusiły władze wojewódzkie do przedsięwzięcia energicznych środków zapobiegawczych. W tym celu zwróciły się one do odpowiednich władz gminnych, by gminy, które dotychczas nie rozporządzały dostateczną ilością przyrządów przeciwpożarowych, niezwłocznie je zakupiły. Kredyty na ten cel wysygnęła starostwa i odnośne sejmiki.

WOJSKOWA

Święto żołnierza polskiego. Dnia 15-go sierpnia b. r. wojsko polskie uroczysto obchodziło święto żołnierza polskiego — 8-mą rocznicę triumfu Armii Polskiej, która, staczając zwycięską bitwę pod Warszawą odsunęła nawałę barbarów daleko na Wschód i uwolniła ziemie polskie od najazdu wykrucając orężem obecne granice. Dzień ten nader uroczysto obchodzili i garnizon wileński. Już w przeddzień święta t. j. 14 b. m. w godzinach popołudniowych odbyły się we wszystkich oddziałach okolicznościowe pogadanki na temat „wojny polsko-bolszewicka w roku 1920 i znaczenie zwycięstwa pod Warszawą”. O godz. 19-jej ulicami Wilna przeciągnął kapstrzyk orkiestr wojskowych. We właściwym dniu święta o godz. 9 m. 15 odbyło się w kościele garnizonowym św. Jana w obecności przedstawicieli władz administracyjnych, samorządowych i wojskowych uroczyste uświetnienie dziękczynne. Mszę św. celebrował J. E. biskup Bandurski, poczem z rękami złożonymi Legionów w słowach podniosłych przemówił do zebranych, podkreślając znaczenie bohaterstwa wyczynu armii polskiej i rolę dziejową jaką i tym razem przypada w udziale Polsce, rolę obrotu świata chrześcijańskiego przed barbarzyńskim najazdem ze Wschodu. Po skończeniu nabożeństwa dowódca garnizonu pułk. Krok-Paszko przy zbliżeniu ulic Królewskiej i Zamkowej przyjął defiladę oddziałów wileńskich. W godzinach popołudniowych władze wojskowe zorganizowały dla szeregowych rozmaitego rodzaju rozrywki, zabawy i gry sportowe. Wczorszym teatrem polski z rącej święta żołnierza polskiego wystawił okolicznościową sztukę „Wierna kochankę” Fijałkowskiego, przeznaczając do dyspozycji komendy garnizonu zgórą 200 bezpłatnych biletów.

Z KOLEI

Objęcie urzędowania. Onegdaj powrócił z urlopu wypoczynkowego i z dniem wczorajszym objął urzędowanie naczelnik Wydziału Kontroli Wileńskiej Dyrekcji Kolejowej inż. Maruszkin.

SPRAWY SZKOLNE

Święto niepodległości państwa polskiego. W związku ze zbliżającym się terminem świę-

ta 10-cio lecia niepodległości państwa polskiego — Kuratorium Wileńskiego Okręgu Szkolnego zwróciło się do podległych sobie szkół średnich i powszechnych z zarządzaniem, by już obecnie poczynione zostały kroki, celem odpowiedniego przygotowania się do uroczystości święta niepodległości.

SPRAWY ŻYDOWSKIE

Pomoc Żydów amerykańskich dla Żydów polskich. Onegdaj powrócił z Ameryki delegaci związku Żydów w Polsce, ubiegający się tam o otrzymanie subsydjów na szkolnictwo żydowskie w Polsce. Jak się dowiadujemy delegaci uzyskali w Ameryce pewne subsydja. W związku z tem pomiędzy żydowskimi towarzystwami kulturalno-oświatowymi toczy się spór o podział funduszków. — Prośba komitetu gminy żydowskiej. Komitet gminy żydowskiej zwrócił się do Starostwa Grodzkiego z prośbą o odłożenie terminu wyboru zarządu. Prośbę tę komitet umotywował nieporozumieniami istniejącymi pomiędzy tak zw. blokiem a demokratami. Starostwo prośbę tę odrzuciło. — Przed wyborami do zarządu gminy. W wyborach do zarządu żydowskiej gminy wyznawanej weźmie udział 8 żydowskich ugrupowań politycznych. Jest rzeczą charakterystyczną, iż na skutek niedojścia do porozumienia w sprawie podziału mandatów, żadnego bloku wyborczego nie zawarto. Aguda i Achdus do wyborów pójdą oddzielnie. Ostatnio rozbiły się również prętkierki w sprawie zawarcia bloku, prowadzone pomiędzy drobniemi handlarzami a rzemieślnikami. Kupcy również najprawdopodobniej do wyborów wystąpią samodzielnie.

RÓŻNE

Informacje w sprawie Wystawy Wołyńskiej. Dowiadujemy się, że bawi w Wilnie wicewojewa wołyński p. Gintowt-Dziwałtowski, który w piątek i sobotę dnia 17, 18 bm. w hotelu Europejskim udziela w sprawach [wystawy] Informacji w godzinach od 5 do 7-jej popołudniu.

Teatr i muzyka

Reduta na Pohulance. Jutro — w sobotę, dn. 18 bm. uroczyste przedstawienie z okazji otwarcia Targów Północnych. Odegrana zostanie komedia Fr. Zablöckiego: „Fircyk w zalotach” z Juliuszem Osterwą w roli tytułowej. Inne postaci: odwoławca: Pośtolina — I. Kunicka, Klaryssa — I. Mielecka, Aryst — J. Karbowski, Pustak — K. Pągowski Swistak — J. Wasilewski, Notariusz — St. Larewicz. Nowością w oryginalnym ujęciu inscenizacyjnym Reduty będzie zakończenie komedii, które wypełni pokaz stylowego teatru. Sztuką tą rozpoczyna Reduta retrospektywny przegląd ostatnio-sezonalnego repertuaru. „Fircyk w zalotach” powtórzony będzie w tej samej obsadzie rol w niedziele. W poniedziałek ukaze się komedia J. Korzeniowskiego: „Wasy i Peruka”. Bilety w cenie od 1—6,50 zł. wcześniej do nabycia w biurze „Orbis” — Mickiewicz 11.

TEATR POLSKI (sala „Lutnia“). — Występy M. Malanowicz-Niedzielskiej. Wczoraj po raz pierwszy odegrana została słoneczna komedia Devala „Simona” z M. Malanowicz-Niedzielską, K. Wyrwicz-Wichrowskim i W. Malinowskim w rolach głównych. — „Moralność pani Dulskiej”. Dziś dla urozmaicenia repertuaru grana będzie „Moralność pani Dulskiej” z M. Malanowicz-Niedzielską w roli Hanki, I. Jasińska w roli Dulskiej, H. Dunin-Rychłowskią, M. Makarczykówną, M. Leiską i L. Śniadeką, oraz W. Malinowskim i K. Wyrwicz-Wichrowskim. Zapowiedź tego przedstawienia wzbudziła ogromne zainteresowanie.

Radjo

PROGRAM STACJI WILEŃSKIEJ. Fala 435 mtr. PIĄTEK, dn. 17 sierpnia 1928 r. 12.00: Transmisja z Warszawy: sygnał czasu, hejnał z Wieży Mariackiej w Krakowie, komunikat lotniczo-meteorologiczny. 16.55 — 17.10: Wiadomości o 1-szych Targach Północnych w Wilnie. 17.10—17.25: Chwilka literacka. 17.25—17.50: „Rok pracy Magistratu m. Wilna”. Odczyt wygł. wice-prezydent miasta inż. Witold Czyż. 18.00—19.00: Tr-nsmisja z Warszawy: koncert popularny. 19.05—19.20: Audycja dla dzieci: „Kolonja w Jerozolimce” opowie Halina Korzkowiczówna. 19.30—19.55: „Skrzyżka pocztowa” wygł. kierownik progr. w Wilnie Witold Hulewicz. 19.55: Komunikaty. 20.15 — 22.00: Transmisja z Warszawy. Koncert symfoniczny. 22.00 — 22.30: Transmisja z Warszawy: sygnał czasu, komunikaty, P. A. T., policyjny sportowy i inne.

SOBOTA, dn. 18 sierpnia 1928 r. 10.00—10.30: Uroczystość otwarcia Targów Północnych i Wystawy Rolniczo-Przemysłowej w Wilnie, w obecności członków Rady Ministrów. Przewidziane przemówienia: I Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego, J. E. Ks. Arcybiskupa Metropolity Wileńskiego Romualda Jąbrykowskiego oraz Prezydenta m. Wilna Józefa Folejowskiego. 10.30—12.00: Transmisja koncertu popularnego z terenu Targów Północnych. 13.00: Transmisja z Warszawy: Sygnał czasu hejnał z wieży Mariackiej w Krakowie, komunikat meteorologiczny. 13.10 — 14.10: Muzyka z płyt gramofonowych firmy Józef Weksler w Warszawie ul. Marszałkowska 132. 16.10 — 16.45: Chwilka literacka. 16.45 — 17.00: Wiadomości o 1 Targach Północnych w Wilnie. 17.00—17.20: Reklamy i muzyka z płyt gramofonowych firmy Józef Weksler w Warszawie, ul. Marszałkowska 132. 17.35—17.50: Transmisja z Warszawy: Odczyt „W 150-tą rocznicę zgonu Woltera” wygł. Cezary Jellenta. 18.00—19.00: Transmisja z Warszawy: Program dla dzieci. 19.05—19.25: Odczyt organizowany w porozumieniu z Dyrekcją i Targów Północnych w Wilnie. 19.30—19.55: Transmisja z Warszawy: Radjo-kronikę wygł. dr. M. Stropowski. 19.00: Komunikaty. 20.30—22.00: Transmisja koncertu z Warszawy. 22.00 — 22.30: Transmisja z Warszawy: sygnał czasu, komunikaty: P.A.T. policyjny sportowy i inne. 22.30—23.30: Transmisja z Warszawy: muzyka taneczna z restauracji „Oaza”.

Na wileńskim bruku

Desperatka. 15 b. m. L. D. Kolejowa 7, wypita w celu samobójczym roztworu karbolowego. Desperatkę odwieziono do szpitala żydowskiego w stanie niezagrażającym życiu. — Pożar. 15 b. m. w mieszkaniu dr. Iwantera, Mickiewicza 24, wskutek wadliwości pieca zapaliła się ściana. Pożar stłumiła straż ogiowa. Straty nieznacne.

Wypadek samochodowy. 15 b. m. przy zbiegu Kwiatowej i Sadowej taksometr nr. 14155, prowadzony przez Jana Jasiulana, zam. Zamkowa 6, niejechał na Benjanowskiemu Mojezszu, lat 16, sam. Sadowa 5, który doznał obrażenia głowy i ciała. — Ucieczka umysłowo-chorej. 12 b. m. ze szpitala psychiatrycznego, Letnia 5, uciekała umysłowo-chora Stefania Kurowska i dotychczas nie powróciła. — Nie udało się. 15 b. m. Olechnowicz Władysław, Piwna 11, zauważył w nocy o godz. 1 min. 50, że jakiś osobnik usiłował dostać się oknem do mieszkania Sakowicza, zam. tamże, prawdopodobnie w celu dokonania kradzieży. Olechnowicz chciał osobnika zatrzymać, a gdy ten począł uciekać, O. oddał trzy strzały za nim rewołwerem lecz strzały te chybiły. — Niebogaty iup. 13 b. m. Michał Juchniewicz, zam. Tokarska 12, zameldował, że tegoż dnia przechadzając ul. Kolejową został napadnięty przez pijanych osobników, którzy pobili go i zrabowali 2 zł. 70 gr. Sprawcę Feliksa Jelińskiego zam. Kijowska 6 zatrzymano. — Czego dzieci nie kradną. Zawiadawca stacji Porubank Ryciński Józef, zameldował o włamywaniu i kradzieży 6 par rulek doprowadzających druty uruchamiające semafor. Przypuszczalnie uszkodzenia dokonały dzieci pasące bydło. — Stary sposób wygrzywania na nainności ludzkiej. 13 b. m. Romuald Sadowski, zam. Połocka 3, zameldował, że w czasie jego nieobecności do matki jego przybył nieznoany osobnik, i na podstawie kartki reżekomo pisanej przez Sadowskiego, zabrał ubranie i 2 zł. gotówką. Wartość ubrania 255 zł. — Nietużo się. 13 b. m. Ch. W. zam. Bo-sackowa 3, usiłowała popełnić samobójstwo przez powieszenie się, lecz spostrzeżona przez domowników została uratowana i przewieziona do szpitala żyd. w stanie nie zagrażającym życiu. Przyczyna targnięcia się na życie nie ustalona.

SPORT

Zawody wioślarskie. Dnia 2 września na rz. Wilji odbędą się wielkie zawody wioślarskie z udziałem osad wioślarskich: Wilna, Warszawy, Poznania i Grodna. Z pomiędzy całego szeregu biegów, zasługują na uwagę bieg czwórki wyciągowych panów o mistrzostwo Wilna oraz bieg panów na czwórkach pół wyciągowych. — Wielkie zawody pływaków. Dnia 15 b. m. na rz. Wilji odbyły się wielkie co do tryasu, zawody pływackie na przestrzeni Werki (przystań statków)—Wilno (przystań Wil. T. W.). Do biegów tych stanęło 4 zawodników, do mety przybył pierwszy członek W. K. S. „Pogoń” — p. Plebanczyk. — Mecze piłki nożnej. Dnia 15 b. m. odbyły się 2 mecze piłki nożnej. Pierwszy mecz—Makabi—Ognisko, rozegrany o mistrzostwo okręgu wileńskiego przyniósł zwycięstwo Makabi w stosunku 4:2. W drugim meczu A. Z. S. II—Makabi II, zwyciężył A. Z. S. II w stosunku 2:1.

Miłosierdziu czytelników

Staruszek, lat 70, syn powstańca, któremu skonfiskowano majątek — znajduje się wraz żoną w katastrofalnym położeniu materialnym Nie mogąc z powodu podeszłego wieku, zupełnie żrównowagę zdrowia oraz ułomności fizycznej pracować, aby zarobić na utrzymanie siebie i również staruskiej żony—zwraca się tą drogą do fairności publicznej o łaskawie wsparcie. Ofiary przyjmuje Administracja „Kurjera Wileńskiego”—Jagiellońska 3.

Miejski Kinematograf Kulturalno-Oświatowy SALA MIEJSKA (Ostrobramska 5) Kino-Teatr „HELIOS” Wileńska 38. Kino „POLONJA” Mickiewicz 22. Kino „Piccadilly” Wielka 42. Od dnia 15 do 19 sierpnia 1928 r. włącznie będzie wyświetlany film: „CZŁOWIEK Z BICZEM” Dramat w 11-tu aktach. W rolach głównych: DOUGLAS FAIRBANKS i MARY ASTOR. Orkiestra pod dyr. p. Wł. Szczepańskiego. Kasa czynna od g. 5.30, w niedziele i święta o g. 3.30. Początek seansów o g. 6-iej, w niedziele i święta o g. 4-iej. Następnym programem: „Fałszywy książę”

KARBOLINEUM (prawdziwe, żywiczne) Konserwuje stare dachy i budynki drewniane. Użyte przy wznowieniu budynków nowych zapobiega grzybkowi i znacznie utrwala. Koszta nieznaczące. POLECA ZYGMUNT NAGRODZKI Wilno, Zawalna Nr. 11-a 2383-0

DOKTOR MEDYCyny A. CYMBLER Choroby weneryczne i skórne. Elektroterapia, diatermia, słońce górskie. Mickiewicz 12 róg Tatarskiej. Przyjmuje 9—2 i 5—7. 2151

OGŁOSZENIE. Wydział Zasobów Dyrekcji Kolei Państwowych w Wilnie ogłasza na dzień 7 września r. b. przetarg publiczny pisemny na dostawę w ciągu okresu rocznego do użytku Dyrekcji nitów żelaznych kotłowych i przedmiotów fajansowych. Warunki przetargu, oraz ilości podlegające dostarczeniu wyżej wymienionych nitów i przedmiotów są do przejrzania w Dziale Zakupów Wydziału Zasobów Dyrekcji w Wilnie przy ul. Słowackiego Nr. 2, III piętro, pokój Nr. 40. Informacje udzielają się w dni urzędowe od godziny 13 do 14-iej 2517/986/VI

DOM DREWNIANY o 6 dużych pokojach, placu 400 sąż. kw. sprzedam natychmiast dogodnie. Dom H. K. „ZACHĘTA” Mickiewicz 1, telef. 9-05. 2478-1

Poszukuję 2 pokojów umeblowanych z używalnością kuchni, łazienką i ewentualnie telefonem. Zgłoszenia do Administracji „Kurjera Wileńskiego” pod „999”. 2428-0

Księgarnia Pocztowa „LOT” w Grodnie gmach poczty otwarta od godziny 8 rano do 11 wiecz. Znaczy pocztowe, znaczki stemplowe, weksle, wyroby tytoniowe, artykuły piśmiennicze i kancelaryjne, książki, widoki m. Grodna, zabawki, kosmetyka, czekolady i t. p. 2325

Ogłoszenia do „Kurjera Wileńskiego” przyjmuje na najbardziej dogodnych warunkach ADMINISTRACJA „Kurjera Wileńskiego” Jagiellońska 3. od 9—3 ppół. i 7—9 wiecz.

TWO wydawnicze „POGOŃ” Sp. z o. o. DRUKARNIA „PAX” UL. ŚW. IGNACEGO 5, WILNO Telefon Nr. 8-93. WYKONUJE WSZELKIE ROBOTY DRUKARSKIE I INTROLIGATORSKIE SZYBKO I DOKŁADNIE.

Przy zakupach prosimy naszych Sz. Czytelników powoływać się na ogłoszenia w „Kurjerze Wileńskim”. Redakcja i Administracja: Jagiellońska 3. Tel. 99. Czynna od godz. 9—3 ppół. Naczelnik redaktor przyjmuje od 2—3 ppół. Redaktor działu gospodarczego przyjmuje od godz. 10 do 10.30 przed połud. we wtorki i piątki. Rękopisy Redakcja nie zwraca. Administrator przyjmuje od 9—2 ppół. Ogłoszenia przyjmują się od 9—3 ppół. i 7—9 wiecz. Konto czekowe P.K.O. 80.750. Drukarnia — ul. św. Ignacego 5. Tel. 893. CENA PRENUMERATY: miesięcznie z odnośnieniem do domu lub przesyłką pocztową 4 zł. Zagranicą 7 zł. CENA OGŁOSZEŃ: za wiersz milimetrowy przed tekstem—25 gr., w tekście i il. str.—30 gr., III i IV str.—25 gr., za tekstem—10 gr., ogłoszenia mieszkaniowe—10 gr. (za wiersz petirowy), kr. rekl.—nadesłane—30 gr. (za wiersz redakcyjny), dla poszukujących pracy—50% zniżki, ogł. cyfrowe i tabelowe o 20% drożej, ogł. z zastrzeżeniem miejsca 10% drożej. Zagranicą 10% drożej. Oddział w Grodnie — Bankowa 25. Układ ogłoszeń 5-cio tamowy, na stronie IV 8-mio tamowy. Administracja zastrzega sobie prawo zmiany terminu druku ogłoszeń. Wydawca: „Kurjer Wileński” s-ka z ogr. odp. Tow. Wyd. „Pogoń”, Druk. „Pax”, ul. św. Ignacego 5. Redaktor odpowiedzialny Józef Jurkiewicz.